

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİNDE FOLKLOR ÇALIŞMALARI

Yrd.Doç.Dr. DİLİVER DÜZGEN

1958 yılında Fen-Edebiyat ve Ziraat Fakülteleri ile açılışı gerçekleştirilen Atatürk Üniversitesi, kurulduğu günden itibaren Türk folkloru ve halk edebiyatına sayısız hizmetlerde bulunan bir akademik kuruluş olarak önemli bir misyonu getirmiştir. Bu hizmetin etkin bir boyut kazanmasında Fen-Edebiyat Fakültesinin kurucu dekanı olarak görev alan ve bir süre rektör vekilliğinde de bulunan Prof.Dr. Mehmet Kaplan'ın payı büyüktür. Bir başka ifadeyle rahmetli hocamız, gerek Atatürk Üniversitesi, gerekse Türk folkloru açısından büyük bir şans ele geçmesi zor bir fırsat olmuştur.

Mehmet Kaplan, üniversitenin kuruluşundan on beş yıl sonra kaleme aldığı bir yazısında o günleri şöyle değerlendirir: "1958 yılında Atatürk Üniversitesi açıldığı zaman, büyük bir heyecanlı Erzurum'a gittim. Üniversite çağdaş medeniyet demektir. Doğu'da yeni bir üniversite açılması gemek, bin yıl sonra bu topraklar üzerinde yeni bir medeniyetin başlaması demektir. Palandöken eteklerinde bir buçuk yıl, burada gelişecek üniversite ve onun etrafında doğacak yeni medeniyetin hülyası içinde yaşadım."(1)

Bu heyecan ve hizmet aşkı ile üniversitenin kuruluş çalışmalarına katkıda bulunan Kaplan Hoca, Doğu Anadolu Bölgesi ve özellikle Erzurum'daki halk kültürü zenginliğini kolayca farketmiş, halkın içine girerek bu kültürün yetiştirdiği insanları araştırma ve ortaya çıkarma başarısını göstermiştir. Yine bu ilk tesbitleri hocanın kendi ifadeleri ile aktaralım: "Erzurum'da bin yıllık eski Türk medeniyetinin, hatta daha öncenin hatıraları canlı olarak yaşıyordu. Ramazan geceleri halk kahvelerinde eski Türk efsaneleri ve masalları anlatılıyor, eski türküler söyleniyordu. Bu halk kahvelerinde geçirdiğim gece-

lerde, uzun sakallı, efsanevi çehreli ihtiyarlarla ben de eski çağlara gittim. Köroğlu destanını söyleyen Behçet Mahir'i işte orada tanıdım."(2)

Böyle bir ortamda Behçet Mahir'i keşfeden Mehmet Kaplan, 18 Nisan 1959 tarihini taşıyan ve bant kaydıyla yapılan ilk derleme çalışmasıyla bu alandaki girişimlere bizzat öncülük etmiştir. Kaplan, 1959 yılında öğretim başlayan Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünü kurarken Doğu Anadolu Bölgemizin bu zengin ve bakir sınırsız bilimsel araştırmalara açmak amacıyla Yeni Türk Edebiyatı, Eski Türk Edebiyatı ve Türk Dil Anabilim dalı öğretim elemanlarının yanı sıra halk edebiyatı alanında çalışacak öğretim elemanı kadrosunun kurulmasını da yakından takip etmiştir.

Türk Dili ve Edebiyatı Bölümüne başlayan ilk halk edebiyatı asistanı Mehmet Akalın olmuştur. Akalın kısa bir süre sonra anabilim dalını değiştirerek Türk Dili alanında çalışmaya başlamış, bu alanda ortaya koyduğu ciddi eserleriyle minnetle anılan bir bilim amacımız olmuştur.

1962 yılında Türk Dili asistanı olarak görevine başlayan Muhan Bali ise yine kısa bir süre sonra Halk Edebiyatı alanına geçmiş, Mehmet Kaplan yönetimindeki "Ercişli Emrah ile Selvi Han Hikâyesi-Varyantların Tesbiti ve Halk Hikâyeciliği Bakımından Önemi" adlı doktora tezini 1967 yılında tamamlamıştır. Muhan Bali, "Ağaçlar Üzerine Bir Araştırma" adlı çalışmasıyla 1976 da doçent olmuş, 1983 yılında profesörlüğe yükseltilmiştir. Profesörlük takdim tezi "Halk Edebiyatında Nesir" adını taşır. Dekan yardımcılığı, eğitim yüksek okulu müdürlüğü görevlerinde de bulunan Prof.Dr.Muhan Bali, 1987 yılından bu yana Türk Dili ve Edebiyatı bölüm başkanlığı görevini sürdürmektedir.

Mehmet Kaplan, Mehmet Akalın ve Muhan Ballı'nın Behçet Mahir'den derleyerek yayına hazırladıkları "Köröglü Destanı", 1964 yılında tamamlanmış, ancak 1973 yılında Atatürk Üniversitesi yayınları arasında basılabilmektedir.

1965 yılında Üniversitedeki görevine halk edebiyatı asistanı olarak başlayan Bilge Seyidoğlu, Mehmet Kaplan'ın yönettiği "Erzurum Halk Masalları Üzerine Araştırmalar" adlı doktora tezini 1971 yılında tamamlamış, "Erzurum'da Belli Yerlerle İlgili Efsaneler Üzerine Bir İnceleme" adlı tezini tamamlayarak 1979'da doçent olmuş, "Mitoloji Üzerine Araştırmalar-Metinler ve Tahliller" başlıklı tekdüme tezi ile 1989 yılında profesörlüğe yükseltilmiştir. Kurulduğu günden itibaren Halk Bilimi Ana Bilim Dalı Başkanlığını yürüten Prof.Dr.Bilge Seyidoğlu, 1992 yılından beri Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü görevini sürdürmektedir.

Bu sağlam halkaya eklenen bir başka bilim adamımız Saim Sakaoglu olmuştur. Sakaoglu'nun Türk Dili ve Edebiyatı Bölümündeki görevine başlaması 27 Eylül 1967 tarihindeki rastlar. Saim Sakaoglu, "Gümüşhane Masalları/Metin Toplama ve Tahlil" adlı doktora tezini Mehmet Kaplan yönetiminde ve 1971 yılında tamamlamış, "Anadolu Türk efsanelerinde Taş Kesilme Motifi ve Bu Efsanelerin Tip Kataloğu" başlıklı tezini hazırlayarak 1977 yılında doçent olmuş, 1988 de profesörlüğe yükseltilmiştir. 1988-1995 yılları arasında Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanlığını yürüten Prof.Dr. Saim Sakaoglu, halen aynı üniversitede Türk Halk Kültürü Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü görevini yürütmektedir.

1968 yılında Umay Günay ve Fikret Türkmen, bölümümüzde asistanlık görevine başlamıştır. Umay Günay, "Elağ Masalları" adlı doktora tezini 1973'te, Mehmet Kaplan yönetiminde tamamlanmış, 1974 yılında Hacettepe Üniversitesi'ne atanmıştır. Prof.Dr. Umay Günay, halen aynı üniversite bünyesindeki Edebiyat Fakültesi'nde Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Başkanlığını yürütmektedir.

Fikret Türkmen ise "Aşık Garip Hikayesi

Üzerinde Mukayeseli Bir Araştırma" başlıklı doktora tezini 1972 yılında tamamlanmıştır. Bu çalışmayı da Prof.Dr. Mehmet Kaplan yönetmiştir. Prof.Dr. Fikret Türkmen, Ege Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Müdürlüğü görevini yürütmektedir.

1969 yılında ise Ensar Aslan, halk edebiyatı asistanı olarak göreve başlamış, Prof.Dr. Şükrü Elçin'in yönettiği "Çıldırın Aşık Şenlik-Hayati, Şiirleri ve Hikayeleri" adlı doktora tezini 1973 yılında tamamlamıştır. Bir süre Dicle Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanlığı da yapan Prof.Dr. Ensar Aslan, halen aynı üniversitede Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü görevini sürdürmektedir.

Üniversitemizde buldukları süre içinde yaptıkları hizmetleri ve ortaya koydukları akademik çalışmalarını özetlemeye gayret ettiğimiz, her biri alanında kendini kanıtlamış olan bu değerli bilim adamlarımızın çalışmaları elbette bunlarla sınırlı kalmamıştır. Lisans düzeyinde yetiştirdikleri yüzlerce öğrencinin yanı sıra, lisansüstü seviyede onlarca akademik çalışmayı yönetmişler, kitap ve makale çalışmaları ile, katıldıkları çok sayıda milli ve milletlerarası seminer, panel, sempozyum, kongre ve toplantılarla Türk folkloru ve halk edebiyatının Türkiye'ye ve dünyaya tanıtılmasında her zaman minnetle anılacak önemli katkılarda bulunmuşlardır. Bu konuda dikkati çeken bir başka husus da Atatürk Üniversitesi'nin bütün alanlarda olduğu gibi halk edebiyatı sahasında da Türkiye üniversitelerine kaynaklık etmesidir. Yukarıda isimlerini andığımız bilim adamlarımız Erzurum, Konya, Ankara, İzmir ve Diyarbakır'daki üniversitelerimizde hizmet vermekte ve Türkiye'nin bütün üniversitelerine dağılan öğrencileri ile akademik çalışmalara hız kazandırmaya devam etmektedirler.

Üniversitemizde yetişen birinci kuşak halk edebiyatı bilim adamları ile yaptıkları hizmetleri kısaca özetledikten sonra ikinci ve üçüncü kuşak araştırmacılara geçebiliriz. 1979 yılında bölümümüzde asistan olarak göreve başlayan Ali Berat Alptekin, "Kirmanşah Hikayesi Üzerine Bir Araştırma" adlı doktora ön çalışmasından sonra "Taşeli Platosu Masallarında Motif ve Tip araştırması"

başlıklı doktora tezini 1982 yılında tamamlamıştır. Bu çalışmayı Prof.Dr.Saim Sakaoglu yönetmiştir. Ali Berat Alptekin, 8 Ağustos 1985 tarihinde Fırat Üniversitesini Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü yardımcı doçentliğine naklen atanmıştır. Halen bu üniversitede çalışmalarına devam etmektedir.

37 yıllık parlak bir geçmişe sahip bulunan bölümümüzde folklor ve halk edebiyatı ile ilgili 530 adet lisans tezi yaptırılmış, bir kısmı Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde olmak üzere 38 adet lisans üstü çalışma ortaya konulmuştur. Ayrıca, öğretim elemanları ve öğrenciler tarafından çok sayıda derleme yapılmış, araştırma projeleri gerçekleştirilmiştir. Fen Edebiyat Fakültesi Araştırma Merkezindeki halk bilimi arşivi ile öğretim üyelerinin özel arşivleri sahadaki çok orjinal malzemeyi ihtiva etmektedir.

Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü bünyesinde halk edebiyatı çalışmalarının ilerlemesiyle birlikte anabilim dalı veya müstakil bölüm haline gelme girişimlerinde bulunulmasına rağmen uzun yıllar bu, mümkün olamamıştır. Ancak 1989 yılında Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü bünyesinde mevcut bulunan Türk dili anabilim dallarına ek olarak bir üçüncüsü Türk Halk Bilimi anabilim dalı kurulmuştur. Üç Profesör, 6 yardımcı doçent ve 7 araştırma görevlisi ile çalışmalarını sürdüren Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünün tüm elemanlarının ve çalışmalarının tanıtılması, böyle bir yazının amacını ve sınırlarını aşacak boşutta olduğu için sadece Türk Halk Bilimi Anabilim dalına kısaca değinmek istiyoruz. Bu anabilim dalı, yukarıda değerli çalışmalarından söz ettiğimiz Prof. Dr. Bilge Seyidoğlu ve Prof. Dr. Muhan Bali ile birlikte Yrd. Doç. Dr. Dilaver Düzgün ve Arş. Gör. Filiz Kırbaoğlu'ndan oluşan bir öğretim kadrosuna sahiptir. Dilaver Düzgün, 1988 yılında araştırma görevlisi kadrosuna atanmış, "Ziyaettin Fahri Fındıkoğlu'nun Folklor ve Halk Edebiyatı İle İlgili Çalışmaları" adlı yüksek lisans tezini 1990 da, "Erzurum Köy Seyirlik Oyunları" adlı doktora tezini de 1994 yılında tamamlamıştır. Filiz Kırbaoğlu ise, 1992 yılında araştırma görevliliğine atanmış. 1991 yılında baş-

ladığı "Koroğlu'nun Özbek Rivayeti Üzerine Mukayeseli Bir Araştırma" adlı yüksek lisans tezini 1993'te tamamlayarak aynı yıl doktora programına başlamıştır.

Bölümümüzde 1, 2, 3 ve 4. yarıyıllarda üçer, 5, 6, 7 ve 8. yarıyıllarda ikişer kredi saat halk edebiyatı, 7 ve 8. yarıyıllarda ise buna ek olarak ikişer kredi saat halk bilimi dersi okutulmaktadır. Bu, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü müfredat programında 1/4 lük bir oranı ifade etmektedir.

Atatürk Üniversitesi'ni bir bütün halinde ele alacak olursak, folklor çalışmalarının sadece Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü ile sınırlı tutulamayacağı anlaşıyor. Gerek YÖK'ten önceki Eğitim Enstitüsü biçimiyle, gerekse bugünkü konumuyla Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi, bu çalışmalara katkıda bulunmuş bir kurumumuzdur. Bu fakültenin Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Bölümünde halen ara sınıflarda iki yıl halk edebiyatı dersi okutulmaktadır. Halk edebiyatı öğretim kadrosunda sadece Yrd. Doç. Dr. Lütfi Sezen görev yapmaktadır. Lütfi Sezen, "Hamzanamelerin Halk Edebiyatındaki Yeri" adlı yüksek lisans tezini 1988'de, "Erzurum Şehir Folkloru" adlı doktora tezini de 1993'te tamamlamıştır.

Atatürk Üniversitesi'nin folklor çalışmalarına katkıda bulunan bir başka birimi de Sağlık Kültür ve Spor Dairesi olmuştur. Bu daire bünyesinde 1979-1980 yılları arasında 6 sayı yayınlanan "Köz" dergisi, sayfalarını bilimsel araştırmalara açmış, çok miktarda halk kültürü ürününün yayınlanmasına vesile olmuştur. Aynı birimin yıllardan beri titizlikle sürdürdüğü çalışmalardan biri de farklı yörelere ait halk oyunları ekiplerinin oluşturulması, yurt içi ve yurt dışı yarışmalarında önemli başarılar elde edilmesidir.

Bunlardan başka, Atatürk Üniversitesi'nce beş kez tekrarlanan Geleneksel Aşıklar Şenliği, Sümmani, Emrah gibi aşıklar için düzenlenen anma günleri, çeşitli panel, konferans ve toplantılar, folklor çalışmalarına dahil edilmesi gereken faaliyetlerdir.

Atatürk Üniversitesi'nde lisansüstü düzeyde hazırlanan, ama yukarıda anılmayan diğer çalışmalar şunlardır:

Doktora Ön Çalışmaları:

1. Zeynel Abidin Makas: Yaraş Mahmut ile Mahbub Hanım Hikâyesi, Erzurum-1979.

2. Hasan Köksal: Darendereli Bakai'nin Kitab-ı Battal Gazi Adlı Eserinin İstanbul Nüshası Üzerinde Bir Çalışma, Erzurum 1980.

3. Metin Karadağ: Şirvan Şah ve Şemal Banu Hikâyesi Üzerinde Bir Araştırma, Erzurum 1981.

4. Pakize Erciş: Güvahi'nin Fendnamesi'nin Halk Edebiyatı Bakımından Değeri, Erzurum 1981.

5. Adnan Vangözü: TRT'nin Kuruluşu ve Yayınlarında Halk Kültürünün Yeri, Erzurum 1991.

Yüksek Lisans Çalışmaları:

1. Şemra Şen: Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın Şık, Tesadüf, Şipsevdi, Metres Adlı Eserlerinde Halk Edebiyatı Unsurları, Erzurum 1987.

2. Metin Ergun: Türkmen ve Anadolu Halk Masallarının Yapı ve Motif Açısından Mukayesesi Üzerine Bir Araştırma, Erzurum 1988.

3. Nazan Kırımhan: XIV Yüzyıla Ait Anonim Bir Evliya Tezkiresinin 100 Varakının Çevirisi Üzerine Bir Araştırma, Erzurum 1988.

4. Nurdogan Savran: Bursalı Lamii Çelebi'nin Detai'finin Erzurum Nüshasının Halk Edebiyatı Açısından Değerlendirilmesi, Erzurum 1989.

5. Nesrin Feyzioğlu: İskendername Üzerine Bir İnceleme, Erzurum 1991.

6. Ruhi Kara: Erzincan Efsaneleri Üzerine Bir Araştırma, Erzurum 1991.

7. Şeyda Ateşoğulları: Güneyyurt Folkloru ve Halk Edebiyatından Örnekler, Erzurum 1992.

8. Hülya Çevirme: Ahmet Kutsi Tecer'in Türk Folkloruna ve Halk Edebiyatına Katkıları, Erzurum 1992.

9. Habib İdrisi: Köroğlu Destanının Azeri Rivayeti Üzerine Karşılaştırmalı Bir Çalışma, Erzurum 1992.

10. Aynur Karataş: Elif ile Mahmut Hikâyesi Üzerinde Bir Çalışma, Erzurum 1992.

11. Mahmut Karademir: Halk Hikâyeleri Külliyesi (Selim-i Cevheri, Zelnel-Esnam, Duhter-i Şah-ı Kamir, Seyfül-Mülük, Yahya-yı Bermekî) Metin-İnceleme, Erzurum 1993.

12. Mehmet Yılmaz: Kırgız Halk Masalla-

rı (Motif İndex ve Tercüme) Erzurum 1994.

Doktora Çalışmaları:

1. Ahmet Ali Arslan: Kuzey Doğu Anadolu (Kars) Türk ve Kuzey Britanya Halk Edebiyatlarında Masallar, Erzurum 1980.

2. Zeynel Abidin Makas: Tufarganlı Abbas ve Gülgez Per Hikâyesi Üzerinde Bir Araştırma, Erzurum 1982.

3. Hasan Köksal: Battainamelerde Tip ve Motif Yapısı, Erzurum 1984.

4. Pakize Erciş: Halk Edebiyatını Fenkit (Halk Edebiyatı) a Bakışlar, Yorumlar ve Halk Edebiyatının Faydalanma Cereyanı), Erzurum 1984.

5. Metin Karadağ: Erzurum ve Çevresinden Derlenen Halk Hikâyeleri Üzerine Araştırmalar, Erzurum 1984.

6. Turhan Kaya: Halkbilim Açısından Erzincan, Erzurum 1993.

7. Ali Çelik: Ahmet Rasim'in Eserlerinde Halk Kültürü Unsurları, Erzurum 1993.

8. Şemra Şen: Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın Eserlerinde Halk Kültürü Unsurları (Devam ediyor).

9. Nurdogan Savran: Ömer Seyfettin'in Eserlerinde Halk Kültürü Unsurları (Devam ediyor).

10. Nesrin Feyzioğlu: Garipname Üzerinde Bir İnceleme (Devam ediyor).

11. Ruhi Kara: Erzincan Masalları, (Devam ediyor).

Ayrıca Uludağ Üniversitesi'nde görev yapan Behçet Dede'nin Doktora teziyle İnönü Üniversitesi'nde çalışan Mehmet Yardımcı'nın yüksek lisans tezini Prof.Dr. Bilge Seyidoğlu, Fuat Özdemir'in Elazığ'da iken hazırladığı doktora tezini Prof.Dr. Muhan Bali yönetmiştir.

Bu çalışmalarını hazırlayan elemanların şu andaki ünvan ve görev yerleri şöyledir:

ATEŞOĞULLARI, Şeyda: Erzurum Yahya Kemal Ortaokulu Edebiyatı Öğretmeni

ÇELİK, Ali: (Yrd.Doç.) Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Bölümü.

ÇEVİRME, Hülya: Erzurum İmam-Hatip Lisesi Edebiyat Öğretmeni.

ERCİŞ, Pakize: (Yrd.Doç.) Gazi Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü.

ERGUN, Metin: (Yrd.Doç.) Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Bölümü.

FEYZİOĞLU, Nesrin: (Arş.Gör.) Atatürk

- Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Türk Müziği Bölümü.
- İDRİSİ, Habib: (Okutman) Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Doğu Dilleri ve Edebiyatları Bölümü.
- KARA, Ruhi: Erzincan İl Kültür Müdürü.
- KARADAĞ, Metin: (Doç.) Balıkesir Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Bölümü.
- KARDEMİR, Mahmut: (Türk Dili Okutmanı) Atatürk Üniversitesi Dil Öğretim Merkezi.
- KARATAŞ, Aynur: (Arş.Gör.) Kocatepe Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü.
- KAYA, Turhan: (Yrd.DOÇ.) Atatürk Üniversitesi Erzincan Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Bölümü.
- KIRIMHAN, Nazan: G.Ü. Fen-Ed. Fak. Türk Dili ve Ed. Böl.Arş.Gör.
- KÖKSAL, Hasan: (Yrd.Doç.) Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü.
- MAKAS, Zeynel Abidin: (Yrd.Doç.) Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Bölümü.
- SAVRAN, Nurdogan: (Türk Dili Okutmanı) Atatürk Üniversitesi Dil Öğretim Merkezi.
- ŞEN, Semra: (Türk Dili Okutmanı) Atatürk Üniversitesi Dil Öğretim Merkezi.
- VANGÖLÜ, Adnan: TRT Erzurum Bölge Müdürü.
- YILMAZ, Mehmet: Erzurum Cumhuriyet Lisesi Edebiyat Öğretmeni.

Boylesine uzun bir geçmiş ve yoğun bir aksiyona sahip bulunan bir akademik kuruluşta yapılan tüm çalışmaların aktarılması, her türlü yayın faaliyetinin belirlenmesi, kitap hacminde bir çalışmayı gerektirecek boyuttadır. Bu nedenle Mehmet Kaplan'dan Reşit Rahmeti Arat, Ali Nihat Tarlan, Köprülü ve

Tanpınar'a uzanan köklü, tutarlı ve sağlam yapısıyla Atatürk Üniversitesi ve özellikle Fen Edebiyat Fakültesi bünyesindeki Türk Dil ve Edebiyatı Bölümü olarak bu hakkı gururu her zaman yaşayacağımızı belirtmekle yetinmek istiyoruz. Türk edebiyatının diğer alanlarında olduğu gibi halk edebiyatı sahasında da Atatürk Üniversitesi bu meşaleyi daima ileriye taşımaya devam edecektir.

KAYNAKLAR:

1. ALPTEKİN, Ali Berat: Prof.Dr. Saim Sakaoglu'na 55. Yılı Armağanı, Kayseri, 1994, 332 s.
2. BALI, Muhar: "Atatürk Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Tes Çalışmaları, Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi, Ocak 1988.
3. 50. Yılı Armağanı -Üniversitemizin Kuruluş ve Gelişmesi-c.III, Erzurum 1978, Atatürk Üniversitesi Yayınları.
4. KARADAĞ, Metin: "Erzurum'un Halkbilimi (Folklor) Alanındaki Yeri", Palandöken, yıl:8, sayı:10, Mart 1996.
5. KIZILTAN, Mübessel: Türk Üniversitelerinde Yapılan Halk Edebiyatı Tesleri Bibliyografyası: (1982-1991), sayı:1, Haziran 1992.
6. KIZILTAN, Mübessel: Türk Üniversitelerinde Yapılan Halk Edebiyatı Tesleri Bibliyografyası-II, İstanbul 1993.
7. Mehmet Kaplan'ın Armağanı, İstanbul 1984, Dergah Yayınları.
8. SAKAOĞLU, Saim: "Bitirme Tesleri bibliyografyası", TFA, 16 (317), Aralık 1978.
9. SAKAOĞLU, Saim: "Umay Günay" maddesi, Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi, Dergah Yayınları.
10. SEYİDOĞLU, Bilge: "Atatürk Üniversitesinde Halk Edebiyatı Üzerine Yapılan Çalışmalar", Doğu Anadolu'da Dil ve Folklor Çalışmalarının Bugünkü Durumu Sempozyumu, 29 Nisan 1988, Erzurum.
11. Yüksek Lisans ve Doktora Tes Kataloğu (1983-1991), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 1993.
12. Sözlü olarak bilgisiine başvurduğumuz Prof.Dr. Bilge Seyidoğlu ve Prof.Dr. Muhar Bali.

NOTLAR

1. Mehmet Kaplan, Mehmet Akalın, Muhar Bali, Köroğlu Destanı, Ankara 1973, s.V.
2. s.g.e., s.V.

SAYIN YAZARLARIMIZA DUYURU

Dergimizin yayınlanmasını sağlayan yegâne gelir kaynağımız abonelerimiz ve sizlerin katkılarıdır. Yazarlarımızın "Prensipier" kısmında ifade edilen "katkı payları" konusunda özen göstermelerini bekliyoruz.

Sayın yazarlarımızın dergimizin yayınını sıkıntıya sokmayacaklarını ve hassasiyet göstereceklerini ümid ediyoruz.